

3. *Nechaieva I. V., Hudz P. K.* (2024). Krytychnyi ohliad metodiv otsinky efektyvnosti funktsionuvannya orhaniv publichnoi vlady [Critical review of methods for evaluating the effectiveness of public authorities' functioning]. *Publichne Upravlinnia: Kontseptsii, Paradyhma, Rozvytok, Udoslonaennia*, No. 9. Pp. 107–122. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-107-122>.
4. *Yatsenko V. V.* (2016). Otsinka efektyvnosti funktsionuvannya turystychnoi destynatsii v Odeskomu rehioni: shliakhy rozvytku [Assessment of the effectiveness of tourism destination functioning in the Odesa region: Development paths]. *Publichne Uriaduvannia*, Vol. 3, No. 4. Pp. 207–215.
5. *Muzychenko-Kozlovska O. V., Pankiv Yu. M.* (2025). Metodyka otsiniuvannya ekonomichnoi efektyvnosti vprovadzhennia resursoshchadnykh zakhodiv u turystychnii sferi [Methodology for assessing the economic efficiency of implementing resource-saving measures in the tourism sector]. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*, No. 8. Pp. 184–203. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-8-184-203>.
6. *Roik O. R.* (2023). Otsinka konkurentospromozhnosti turystychnoi sfery Ukrainy v konteksti yevropeiskoi intehratsii [Assessment of the competitiveness of Ukraine's tourism sector in the context of European integration]. *Visnyk Natsionalnoho Universytetu "Lvivska Politekhnikha". Seriya "Problemy Ekonomiky ta Upravlinnia"*, Vol. 7, No. 2. Pp. 59–71. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.12.112>.
7. *Kravtsiv V. S.* (Ed.). (2024). Konkurentospromozhnist turystychno-rekreatsiinoi sfery Karpatskoho rehionu Ukrainy: otsinka, perspektyvy [Competitiveness of the tourism and recreational sector of the Carpathian region of Ukraine: Assessment and prospects]. Lviv: State Institution "Institute of Regional Research named after M. I. Dolishnii of NAS of Ukraine". 223 p. Available at: <https://ird.gov.ua/irdp/p20240002.pdf>.
8. *Kolisnichenko N. V., Popov M. V.* (2025). Vykyky publichnoho upravlinnia turystychno-rekreatsiinoiu sferoiu v pislivoiennnyi period: dosvid Balkanskykh krain [Challenges of public management of the tourism and recreational sector in the post-war period: Experience of the Balkan countries]. *Teoretychni ta Prykladni Pytannia Derzhavotvorennya*, No. 33. Pp. 27–35. <https://doi.org/10.35432/tisb332025322836>.
9. *Karmanskyi A. K.* (2024). Stan ta problemy publichnoho upravlinnia u haluzi zelenoho turyzmu: rehionalnyi aspekt [State and problems of public administration in the field of green tourism: Regional aspect]. *Efektynist Derzhavnogo Upravlinnia*, No. 1(78/79). Pp. 52–58. <https://doi.org/10.36930/507808>.
10. *Chaltseva O. O.* (2023). Otsiniuvannya publichnoi polityky yak pokaznyk yii efektyvnosti: dosvid dlia Ukrainy [Evaluation of public policy as an indicator of its effectiveness: Experience for Ukraine]. *Publichne Upravlinnia ta Mistseve Samovriaduvannia*, No. 1. Pp. 63–68. <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-1-9>.
11. *Popadynets N. M., Halachenko O. O., Danylo Ya. I.* (2023). Turystychno-rekreatsiina diialnist: ekolohe-ekonomichni aspekty [Tourism and recreational activity: Environmental and economic aspects]. *Rehionalna Ekonomika*, No. 2(108). Pp. 117–124. <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-2-12>.
12. *Garasymliuk M., Danylyshyn B., Martyniuk U., Makarovych V., Polivoda O., Nezveshchuk-Kohut T., Popadynets N.* (2023). Non-price competitiveness factors in a value chain of a tourism product. *Journal of Environmental Management and Tourism*, Vol. 14, No. 4. Pp. 1996–2003. [https://doi.org/10.14505/jemt.14.4\(68\).11](https://doi.org/10.14505/jemt.14.4(68).11).
13. *Irtysheva I., Nadtochii I., Popadynets N., Hryshyna N., Sirenko I.* (2022). European vector of economic development and management of tourist destinations' competitiveness in digital economy. *International Journal for Quality Research*, Vol. 16, No. 4. Pp. 1211–1226. <https://doi.org/10.24874/IJQR16.04-16>.

Abstract.**Slipetskyi M. Conceptual Approaches to Measuring the Effectiveness of Public Management of Tourism Development in the Region.**

The tourism sector increasingly influences the socio-economic development of Ukraine's regions, contributing to the diversification of local economies, strengthening investment attractiveness, and supporting cultural identity. The effectiveness of its development largely depends on the quality of public governance, particularly on the availability of practical tools for evaluating the outcomes of managerial decisions. Under current conditions, regions need to develop a balanced tourism policy grounded in reliable data, transparent analytical mechanisms, and coherent governance models. However, the absence of an integrated system of indicators, the diversity of evaluation approaches, the limited digitalization of management processes, and uneven institutional capacity complicate the formulation of practical decisions. The article aims to identify, systematize, and critically analyze conceptual approaches and methods for measuring the effectiveness of public governance, applicable to the development of the tourism sector at the regional level. The research is directed at comparing theoretical models and practical examples and at developing recommendations for establishing an integrated system of assessment indicators that reflects socio-economic conditions, institutional features, and the specific character of tourism policy in Ukrainian regions. The study draws on scientific publications, analytical reports, regional tourism development strategies, and open government data, enabling it to trace the application of various governance models in practice. The methodological basis includes systemic and comparative approaches, content analysis, and elements of institutional analysis, enabling a comprehensive assessment of existing approaches to measuring the effectiveness of public governance in the tourism sector. The study demonstrates that current approaches to assessing tourism governance are fragmented and lack a unified methodology suitable for regional application. Key shortcomings of existing indicator systems include uneven statistical support, insufficient integration of digital tools, and limited attention to institutional factors. The research emphasizes the importance of combining quantitative and qualitative indicators, using spatial development data, and forming adaptive assessment models capable of capturing the dynamics of tourism activity under crisis and post-crisis conditions.

Keywords: public governance, effectiveness, regional development, tourism sector, assessment indicators, institutional analysis, strategic planning, regional policy.

Стаття надійшла до редакції / Received 28.10.2025

Прийнята до друку / Accepted 10.11.2025

Бібліографічний опис статті:

Сліпєцький М. І. Концептуальні підходи до вимірювання ефективності публічного управління розвитком туристичної сфери регіону. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 6. С. 32–36.

Slipetskyi M. Conceptual Approaches to Measuring the Effectiveness of Public Management of Tourism Development in the Region. *Actual problems of innovative economy and law*. 2025. No. 6, pp. 32–36.

УДК 343.621-055.26:343.235; JEL classification: K14, K36

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-6-8>

ДУЮНОВА Тетяна Василівна, к.ю.н., д.е.н., доцент, завідувачка кафедри права та європейської інтеграції
Державного біотехнологічного університету, <https://orcid.org/0000-0003-4744-6301>

ЩОДО ОЗНАКИ СИСТЕМАТИЧНОСТІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Дуюнова Т. В. Щодо ознаки систематичності домашнього насильства.

У статті наголошується на актуальності дослідження проблем кримінальної відповідальності за вчинення домашнього насильства. Акцентується на особливій небезпечності даного діяння, яке посягає не тільки на здоров'я особи, а й спричиняє шкоду родинним відносинам які виступають базисом для розвитку сучасного суспільства, держави. При чому потерпілими від даного правопорушення виступають найбільш вразливі категорії осіб: діти, особи похилого віку та ін. Робиться акцент і на тому, що довгий час домашнє насильство приховувалося і суспільство намагалося не помічати його, що впливає на його високу латентність і нині. Визначається, що встановлення кримінальної відповідальності за вчинення домашнього насильства відповідає сучасним тенденціям розвитку кримінального права та міжнародним стандартам протидії правопорушенням даного виду. Наводяться визначення поняття домашнього насильства у міжнародно-правових актах та нормах національного, в тому числі кримінального, законодавства. Наголошується, що дефініція домашнього насильства викладена у чинному Кримінальному кодексі України не є ідеальною і викликає значну кількість запитань з боку науковців та обумовлює проблеми у правозастосуванні. Одним із найбільш актуальних і проблемних питань при визначенні домашнього насильства видається ознака його систематичності, яка передбачена у ст. 126-1 Кримінального кодексу України. Наводиться перелік питань, які потребують відповіді при розкритті ознаки систематичності домашнього насильства. Аналізуються позиції вчених щодо окреслення поняття систематичності та його ознак. Наводиться

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА» № 6 / 2025

Всеукраїнський науковий журнал

позиція правозастосовника щодо розуміння систематичності як ознаки домашнього насильства. Робляться висновки про необхідність удосконалення чинного законодавства шляхом прийняття примітки до ст. 126-1 Кримінального кодексу України, де б розкривався зміст систематичності як ознаки домашнього насильства.

Ключові слова: домашнє насильство, фізичне насильство, економічне насильство, психологічне насильство, економічне насильство, систематичність.

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Домашнє насильство є явищем, яке не тільки посягає на суспільні відносини, що охороняються державою, зокрема на здоров'я, а й спричиняють шкоду родині, як явищу на якому будується сучасна людська цивілізація. При чому шкода завдається найбільш вразливим членам суспільства – жінкам, дітям, особам похилого віку. Перестаючи закривати очі на це ганебне явище, яке протягом десятиліть старалися не помічати, вдавати його за неіснуюче – законодавець наважився прийняти комплекс правових норм, у яких передбачив систему відповідальності за чинення домашнього насильства. Визначаючи глобальність цього явища, його небезпечність – законодавець ввів до структури чинного Кримінального кодексу України статтю 126-1 «Домашнє насильство». Дана стаття безумовно відповідає тенденціям розвитку сучасного законодавства України щодо протидії домашньому насильству та напрямкам сформованими актами міжнародно-правового характеру, зокрема Конвенцією Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами. Але, з огляду на складність правового регулювання відповідальності за подібне правопорушення, що тягне за собою і складність у правозастосуванні – виникає велика кількість питань як щодо законодавчої техніки, що застосовувалася при побудові цієї норми, так і щодо практичної реалізації даної норми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем домашнього насильства приділяли увагу у своїх наукових роботах такі вчені, як: Гловюк І., Змисла М., Орлов Ю., Степаненко О., Куцкір Г. Але, незважаючи на таку увагу, далеко не всі питання пов'язані як з побудовою законодавчої дефініції домашнього насильства, так і з проблемами його кваліфікації є на даний момент вирішеними. Зокрема це стосується систематичності як ознаки домашнього насильства.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретико-правовий аналіз систематичності як ознаки домашнього насильства передбаченого ст. 126-11 Кримінального кодексу України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перш ніж переходити до аналізу такої ознаки об'єктивної сторони як «систематичність» складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 126-1 КК України, необхідно визначитися із розумінням самого явища домашнього насильства. Так, Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами, під домашнім насильством пропонує розуміти «всі акти фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, які відбуваються в лоні сім'ї чи в межах місця проживання або між колишніми чи теперішніми подружжями або партнерами, незалежно від того, чи проживає правопорушник у тому самому місці, що й жертва, чи ні або незалежно від того, чи проживав правопорушник у тому самому місці, що й жертва, чи ні» [1]. Згідно із Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» домашнє насильство це: діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь» [2]. Кримінальний кодекс України у

ст. 126-1 дає дещо інше визначення, яке значною мірою відрізняється від вказаних вище. Так, під домашнім насильством пропонується розуміти «умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи». Як можна побачити із запропонованого Кримінальним кодексом визначення, у даній дефініції, окрім низки інших ознак, є ознака, яка характерна домашньому насильству саме як складу кримінального правопорушення – систематичність. Поява даної ознаки в межах складу кримінального правопорушення як у учених у галузі кримінального права, так і у правозастосовників та практикуючих юристів викликає багато запитань. Це в першу чергу пояснюється відсутністю характеристик систематичності як у диспозиції статті, так і відсутністю примітки, у якій би систематичність могла бути охарактеризована. Серед головних питань, які ставляться при спробі охарактеризувати систематичність, виділяються такі:

– у якій кількості акти домашнього насильства повинні вчинятися для висновку про його систематичність у контексті ст. 126-1 КК України?

– яким способом підлягають фіксації випадки насильства які у своїй сукупності становитимуть систематичність?

– за який проміжок часу факти домашнього насильства повинні бути вчинені для кваліфікації даного діяння як такого що вчинено систематично?

– чи підлягають урахуванню наступні випадки домашнього насильства, які були вчинені після події, що була внесена до ЄРДР за фактом вчинення правопорушення, передбаченого ст. 126-1 КК України?

– чи підлягають урахуванню попередні випадки притягнення особи до адміністративної відповідальності за частину вчинених актів насильства для їх урахування у контексті системності для кваліфікації діяння у межах ст. 126-1 КК України? [3]

Проблемність окреслення систематичності підкреслюється і наявністю законопроекту, прийняття якого може поставити у цьому дискусії крапку [4]. Даним законопроектом пропонується доповнити ст. 126-1 КК України приміткою, про те що систематичність передбаченого диспозицією діяння може підтверджуватися в тому числі попереднім притягненням особи до адміністративної відповідальності за вчинення такого діяння не менше двох разів. Вважається що подібний підхід ґрунтується на практиці Верховного Суду з певної кваліфікації домашнього насильства та положеннях доктрини сучасного кримінального права. Хоча при цьому – вказана редакція де факто не розкриває ознаку систематичності [5]. Але, така ідея на даний момент виступає лише як законопроект. В літературі виділяють і інші варіанти такої примітки до ст. 126-1 КК України. Так, Степаненко О.В. запропонувала викласти таку примітку у наступному вигляді: «під систематичністю в даній статті слід розуміти сукупність двох і більше насильницьких дій фізичного, психологічного або економічного характеру, якщо при цьому вони виражали певну тенденцію в поведінці винного щодо потерпілого або потерпілих» [6]. На необхідності внесення до змісту закону подібної примітки наголошують і інші вчені [7, с. 409]. Але як же ознака систематичності окреслюється зараз?

Як зазначається у літературі та практиці правозастосування, категорія систематичності повинна визначатися через її кількісні і якісні критерії. Кількісний полягає у тому, що передбачені законом дії вчиняються багаторазово, якісний же – характеризується взаємозв'язком, внутрішньою єдністю та загальністю лінії поведінки винної відносно потерпілої особи або потерпілих осіб.

Лише за наявності цих двох критеріїв у сукупності насильство має систематичний характер. Таке твердження дає науковцям привід для висновку про те, що систематичним є вчинення фізичного, економічного або психологічного насильства у контексті диспозиції ст. 126-1 КК України за умови якщо: 1. особа вчиняє насильство такого роду три чи більше разів і жодного разу за вчинене діяння не була притягнута до кримінальної відповідальності; 2. особа вчиняє насильство такого роду, за яке не була притягнута до кримінальної відповідальності, але раніше два і більше разів була притягнута до відповідальності адміністративної за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП; 3. особа вчиняє домашнє насильство два рази, при чому ні за жодне з діянь не притягувалася до відповідальності, але два і більше разів була притягнута до відповідальності адміністративної за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП. При цьому, безумовно, вірно стверджується, що таких комбінацій може бути значна кількість. Але в умовах, коли має місце преюдиційність, є необхідність встановлення нового епізоду вчинення насильства після попереднього притягнення до адміністративної відповідальності [8, с. 324, 326].

Орлов Ю.В. також на ґрунті аналізу судової практики стверджує, що переважає (приблизно у 85% випадків) алгоритм згідно із яким систематичність насильства, а, відповідно і ознаки домашнього насильства здійснюються шляхом фіксації предикатних адміністративних правопорушень кількістю мінімум – три із посиленням на відповідні протоколи про адміністративні правопорушення, або на відповідні судові акти правозастосування. Приблизно у 12% випадків слідчий і суд вважали достатнім наявність лише одного предикатного адміністративного правопорушення, наявність же іншого розцінювалася як ознака систематичності. У даному випадку і в слідчих процесуальних документах і у вироках суду констатація наявності системності обмежувалася вказівкою на один попередньо складений протокол або рішення суду. У 3% випадків наявність систематичності формалізувалася без жодного попереднього факту притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення діяння, передбаченого ст. 173-2 КУпАП. І лише в окремих випадках спостерігалось чотири факти притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства. Огляд практики такого роду дозволив Орлову Ю.В. зробити певні висновки. 1. Систематичність діяння семантично передбачає три і більше взаємопов'язані акти поведінки чи дії, що означає, що вже третя дія має ознаки систематичності, а тому вказана ознака кримінального правопорушення, передбаченого ст. 126-1 КК України починається від третього факту правопорушення, а значить цей третій факт – є вже кримінально протиправним. Вказане означає, що низький рівень обґрунтованості, надмірний рівень віктимізації виступає наслідком переважної практики очікування третього, адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП, щоб за вже четверте діяння притягнути особу до кримінальної відповідальності. Вказане негативно впливає на об'єктивність існуючої статистики в бік штучного зниження показників кримінального домашнього насильства. 2. Надважливим для визначення наявності систематичності є окреслення строку протягом якого це можливо. З огляду на положення ст. 39 КУпАП у якості такого строку необхідно розуміти 1 рік. Тобто факти насильства, що складають

систему насильницької діяльності, мають знаходитися один від одного на темпоральній відстані не більше 1 року. 3. Систематичність виступає не тільки якісною, а й кількісною ознакою суспільно небезпечного діяння. Це означає що декілька актів, що складають систему домашнього насильства повинні бути направлені на одного ж того самого потерпілого або декількох потерпілих. Як правило ці акти поведінки охоплюють один мотив, але не завжди один умисел, хоча і це не обов'язково. За умови різності потерпілих об'єднати всі акти домашнього насильства ознакою систематичності видається неможливим, що обґрунтовується розумінням соціальної правової природи приписів сформульованих у ст. 126-1 КК України та її спрямованістю її на захист здоров'я людини. Тому систематичність вказує на кумулятивний ефект насильницького діяння чим і обумовлюється його суспільна небезпечність яка проявляється у заподіяній шкоді потерпілому або потерпілим. 4. Систематичність означає трьохразове застосування не тільки того ж самого виду насильства, але й можливої комбінації різних видів насильства – фізичного, психологічного та економічного у їх різній черговості і послідовності. Як показує практика – зазвичай психологічне насильство передує фізичному й економічному, або поєднується із ними. 5. З огляду на складну комбінаторику проявів насильства важливо, щоб під час кваліфікації діяння ознаки кожного з виду насильства чітко встановлювалися і доказувалися окремо, оскільки вони передбачають альтернативні види суспільно небезпечного діяння. Використання декількох із них істотно впливає на ступінь суспільної небезпечності кримінального правопорушення і має враховуватися під час призначення покарання та застосування обмежувальних заходів [9, с. 15-17].

Тримаючись приблизно в такому саме руслі, інші вчені під «систематичністю діянь розуміють багаторазове їх вчинення, не менше трьох разів протягом нетривалого часу. При цьому кожен з епізодів може складатися з окремих діянь протягом певного проміжку часу. Вказане утворює кількісний критерій систематичності. До основних ознак якісного критерію систематичності в наукових джерелах зазвичай відносять: наявність єдиного умислу або ж спрямованість на реалізацію однієї мети; заподіяння шкоди одному об'єкту кримінально-правової охорони чи одному потерпілому; тотожність діянь; вчинення всіх діянь одним суб'єктом; відсутність значного розриву у часі. Лише за наявності як кількісного, так і якісного критерію можна стверджувати, що насильство носить систематичний характер» [10, с. 53].

Також зазначається, що домашнє насильство майже ніколи не становить собою окремих епізодів, а зазвичай охоплює кумулятивне та взаємопов'язане фізичне, психологічне, сексуальне, емоційне, вербальне та фінансове насильство щодо близького члена сім'ї чи партнера, наслідки якого виходять за межі обставин окремого епізоду. Повторення послідовних епізодів насильства в особистих стосунках становить собою особливий контекст і динаміку домашнього насильства. Воно становить собою тривале правопорушення, що характеризується продовжуваним зразком поведінки, в якому кожен окремих інцидент є цеглиною більш загального зразку поведінки. Для доведення систематичності домашнього насильства важливими є сам факт і обставини вчинення окремих його епізодів. Правові наслідки, які настали чи не настали для кривдника за цими окремими епізодами, а також час, коли такі наслідки настали, не є обставинами, які можуть впливати на доведеність цих епізодів.

Верховний Суд зазначив, що відповідно до диспозиції ст. 126-1 КК обов'язковою ознакою цього складу злочину є систематичність вчинення насильства, тобто повторюваність його епізодів протягом певного часу [11, с. 8, 9].

Отже, ККС ВС при тлумаченні наявності однак домашнього насильства оцінює: систематичність як

вчинення насильства втретє; чи притягувалася особа до адміністративної відповідальності за ті факти домашнього насильства, які вказані в обвинувальному акті; можливість перекваліфікації діяння із використанням ст. 337 КПК України; триваючий характер (факти продовження) домашнього насильства [12].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналіз систематичності як ознаки домашнього насильства показує складність цієї правової категорії. Її

правова невизначеність породжує як відсутність усталеного розуміння її у кримінальному праві, так і складності у правозастосуванні, що, безумовно негативно впливає на його якість. У зв'язку із цим підтримується ідея прийняття примітки до ст. 126-1 КК України, де поняття б роз'яснювалося, або внесення інших змін до диспозиції цієї статті, де б можливо було більш конкретно описати домашнє насильство.

Література.

1. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція): ратифіковано із заявами Законом № 2319-IX від 20.06.2022. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text.
2. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.
3. Змисла М. Систематичність при домашньому насильстві: проблеми практики. Аналітичний центр «Юрфем». <https://jurfem.com.ua/systematichnist-pry-domashnyomu-nasylstvu/>.
4. Проект Закону про внесення змін до статті 126-1 Кримінального кодексу України щодо питань систематичного вчинення домашнього насильства. <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/45380>.
5. Систематичність - це втретє: як правильно кваліфікувати домашнє насильство? Національна асоціація адвокатів України. <https://unba.org.ua/news/9896-sistematichnist-ce-vtrete-yak-pravilno-kvalifikuvati-domashne-nasil-stvo.html>
6. Степаненко О. В. Систематичність як ознака домашнього насильства. *Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 18 травня 2018 р.). Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 204–206.
7. Продан Т. В. Систематичність як ознака домашнього насильства. Права людини та публічне врядування: матеріали VIII Міжнар. правничого форуму, м. Чернівці, 30 травня 2025 р. Львів - Торунь: Liha-Pres, 2025. С. 407-410. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12375/%d0%9f%d1%80%d0%be%d0%b4%d0%b0%d0%bd%20%d0%a2.%d0%92..pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
8. Степаненко О., Агапова К. Кількісний критерій систематичності як ознака домашнього насильства. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №4. С. 323-327. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.4.55>.
9. Орлов Ю. В. Проблеми кримінально-правової кваліфікації домашнього насильства. *Право і безпека – Law and Safety*. 2020. №4. (79). С. 13-19.
10. Куцкір Г. М. Систематичність як ознака домашнього насильства: проблеми тлумачення. *Запобігання та протидія домашньому насильству та насильству за ознаками статі: проблемні питання в умовах російської агресії*: матеріали Міжнародного круглого столу (12 жовтня 2022 року) / МІГУ імені академіка Степана Дем'янчука. Одеса: Видавн. дім «Гельветика», 2022. С. 51-54. URL: <https://dSPACE.megu.edu.ua:8443/jspui/handle/123456789/3042>.
11. Огляд судової практики Верховного Суду у провадженнях про кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_dom_nasulstvo.pdf.
12. Глобюк І. Питання тлумачення систематичності домашнього насильства у практиці ККС ВС. URL: <https://dSPACE.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4509/1/%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%8E%D0%BA1.pdf>.

References.

1. Council of Europe. (2022). *Konventsia Rady Yevropy pro zapobihannia nasylstvu stosovno zhinok i domashnomu nasylstvu ta borotbu iz tsymy yavlyshchamy (Stambulska konventsia)* [Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (Istanbul Convention)]: ratified with statements by Law No. 2319-IX dated June 20, 2022. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text.
2. Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). *Pro zapobihannia ta protydiuu domashnomu nasylstvu: Zakon Ukrainy vid 07.12.2017 № 2229-VIII* [On prevention and counteraction to domestic violence: Law of Ukraine dated December 7, 2017, No. 2229-VIII]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.
3. Zmysla, M. (2023). *Systematichnist pry domashnomu nasylstvi: problemy praktyky* [Systematicity in domestic violence: problems of practice]. Jurfem Analytical Center. Available at: <https://jurfem.com.ua/systematichnist-pry-domashnyomu-nasylstvu/>.
4. Verkhovna Rada of Ukraine. (2025). *Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do statti 126-1 Kryminalnoho kodeksu Ukrainy shchodo pytan systematichnoho vchynennia domashnoho nasylstva* [Draft Law on amendments to Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine regarding issues of systematic commission of domestic violence]. Available at: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/45380>.
5. Ukrainian National Bar Association. (2024). *Systematichnist - tse vtrete: yak pravylno kvalifikuvaty domashnie nasylstvo?* [Systematicity means for the third time: how to qualify domestic violence correctly?]. Available at: <https://unba.org.ua/news/9896-sistematichnist-ce-vtrete-yak-pravilno-kvalifikuvati-domashne-nasil-stvo.html>.
6. Stepanenko, O. V. (2018). Systematichnist yak oznaka domashnoho nasylstva [Systematicity as a sign of domestic violence]. *Legal and institutional mechanisms for ensuring Ukraine's development in the context of European integration*, pp. 204–206. Available at: <https://dSPACE.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b03dbabb-6e65-4158-abbd-0d5ad06776eb/content>.
7. Prodian, T. V. (2025). Systematichnist yak oznaka domashnoho nasylstva [Systematicity as a sign of domestic violence]. *Human Rights and Public Governance: Materials of the VIII International Law Forum*, Pp. 407-410. Available at: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12375/%d0%9f%d1%80%d0%be%d0%b4%d0%b0%d0%bd%20%d0%a2.%d0%92..pdf>.
8. Stepanenko, O., & Ahapova, K. (2020). Kilkisnyi kryterii systematichnosti yak oznaka domashnoho nasylstva [Quantitative criterion of systematicity as a feature of domestic violence]. *Pidpriemnystvo, hospodarstvo i pravo*, No. 4, Pp. 323-327. Available at: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.4.55>.
9. Orlov, Yu. V. (2020). Problemy kryminalno-pravovoi kvalifikatsii domashnoho nasylstva [Problems of criminal legal qualification of domestic violence]. *Pravo i bezpeka – Law and Safety*, No. 4 (79), Pp. 13-19.
10. Kutskir, H. M. (2022). Systematichnist yak oznaka domashnoho nasylstva: problemy tлумachennia [Systematicity as a sign of domestic violence: problems of interpretation]. *Prevention and counteraction of domestic violence and gender-based violence*, Pp. 51-54. Available at: <https://dSPACE.megu.edu.ua:8443/jspui/handle/123456789/3042>.
11. Supreme Court of Ukraine. (2024). *Ohliad sudovoi praktyky Verkhovnoho Sudu u provadzhenniakh pro kryminalni pracoporushennia, poviazani z domashnim nasylstvom* [Review of the judicial practice of the Supreme Court in proceedings on criminal offenses related to domestic violence]. Available at: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_dom_nasulstvo.pdf.
12. Hlovoiuik, I. (2024). *Pytannia tлумachennia systematichnosti domashnoho nasylstva u praktytsi KKS VS* [Issues of interpretation of systematicity of domestic violence in the practice of the Criminal Cassation Court of the Supreme Court]. Available at: <https://dSPACE.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4509/1/%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%8E%D0%BA1.pdf>.

Abstract.

Duyanova T. Regarding the systematic nature of domestic violence.

The article emphasizes the relevance of researching issues of criminal liability for domestic violence. It highlights the danger of this act, which not only harms a person's health but also damages family relationships, which are the basis for the development of modern society and the state. Moreover, the victims of this offense are the most vulnerable categories of people: children, older people, etc. Emphasis is also placed on the fact that, for a long time, domestic violence

was hidden and society tried not to notice it, which contributes to its high latency even today. It is determined that establishing criminal liability for domestic violence is in line with current trends in the development of criminal law and international standards for combating this type of offense. Definitions of domestic violence in international legal acts and national legislation, including criminal law, are provided. It should be noted that the definition of domestic violence set out in the current Criminal Code of Ukraine is not ideal and raises several questions from academics and causes problems in law enforcement. One of the most pressing and problematic issues in defining domestic violence is the criterion of its systematic nature, which is provided for in Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine. A list of questions that need to be answered when revealing the systematic nature of domestic violence is provided. The positions of scholars on defining the concept of systematicity and its characteristics are analyzed. The position of law enforcement officials on the understanding of systematicity as a sign of domestic violence is presented. Conclusions are drawn on the need to improve the current legislation by adopting a note to Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine, which would clarify the meaning of systematicity as a sign of domestic violence.

Keywords: domestic violence, physical violence, economic violence, psychological violence, systematicity.

Стаття надійшла до редакції / Received 26.10.2025

Прийнята до друку / Accepted 08.11.2025

Бібліографічний опис статті:

Дулюнова Т. В. Щодо ознаки систематичності домашнього насильства. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2025. № 6. С. 36-40.

Duynova T. Regarding the systematic nature of domestic violence. Actual problems of innovative economy and law. 2025. No. 6, pp. 36-40.

УДК 351.077:004.9(4); JEL classification: H83; O33; O38

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-6-9>

ВІНТОНЯК Віталій Дмитрович, аспірант кафедри публічного управління та адміністрування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, <https://orcid.org/0009-0009-9447-8403>

ГОЙ Наталія Василівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, <http://orcid.org/0000-0001-7293-6527>

ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРЕНДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАДАННЯ ПУБЛІЧНО-АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Вінтоняк В. Д., Гой Н. В. Європейські тренди впровадження цифрових технологій надання публічно-адміністративних послуг.

Цифрова трансформація публічно-адміністративних послуг у країнах Європейського Союзу на сучасному етапі розглядається як комплексний інституційний процес, що поєднує технологічні інновації з глибокими змінами у системі публічного управління. У статті здійснено науково-аналітичне узагальнення ключових європейських трендів впровадження цифрових технологій у сфері надання публічно-адміністративних послуг із акцентом на переході від фрагментарної електронізації до системної моделі цифрового урядування. Обґрунтовано, що цифрові публічні послуги в європейській практиці трактуються не як сукупність окремих електронних сервісів, а як складова державної спроможності, що визначає ефективність реалізації публічних функцій, рівень довіри до інституцій та стійкість держави до кризових викликів. У роботі розкрито сутність принципу *once-only* як базового інструменту зниження адміністративного навантаження на громадян і бізнес та підвищення ефективності міжвідомчої взаємодії. Показано роль інтероперабельності інформаційних систем як управлінської та нормативної передумови функціонування безшовних цифрових послуг, а також значення цифрової ідентичності у формуванні довіри та безпеки у цифровому адміністративному просторі. Окрему увагу приділено питанням інклюзивності цифрових сервісів, управління даними публічного сектору, забезпечення кіберстійкості та відповідального використання штучного інтелекту у публічному адмініструванні. На основі аналізу європейських підходів визначено імплікації для України в умовах воєнного стану, повоєнного відновлення та євроінтеграційних процесів. Доведено, що адаптація європейських трендів цифровізації публічно-адміністративних послуг може стати інструментом підвищення інституційної спроможності держави, забезпечення безперервності надання послуг і зниження транзакційних витрат у взаємодії влади з громадянами та бізнесом.

Ключові слова: публічне управління, публічні послуги, адміністративні послуги, цифрові послуги, цифрові технології, цифровізація, цифрова трансформація, якість надання адміністративних послуг.

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Цифрова трансформація публічно-адміністративних послуг у країнах-членах Європейського Союзу на сучасному етапі розглядається як системний інструмент модернізації публічного управління, що виходить за межі технічної автоматизації адміністративних процедур. У європейській практиці цифрові технології дедалі більше інтегруються в інституційну архітектуру держави, формуючи нову модель взаємодії між органами публічної влади, громадянами та бізнесом, орієнтовану на сервісність, прозорість і ефективність. Така трансформація безпосередньо впливає на якість реалізації публічних функцій, рівень довіри до державних інституцій, доступність соціальних і адміністративних послуг, а також на конкурентоспроможність економіки в умовах глобальної цифрової економіки.

Актуальність дослідження європейських трендів цифровізації публічно-адміністративних послуг зумовлена тим, що Європейський Союз інституціоналізував цифрову трансформацію як один із ключових стратегічних пріоритетів розвитку. У межах політики «Цифрового десятиліття» визначено конкретні кількісні та якісні орієнтири, зокрема забезпечення до 2030 року повної онлайн-доступності ключових публічних послуг, розвиток цифрової ідентичності громадян та формування інтегрованого цифрового простору адміністративних процедур. Реалізація цих цілей вимагає глибоких змін у нормативно-правовому регулюванні, інституційній координації та управлінських підходах, що робить наукове осмислення європейського досвіду важливим як у теоретичному, так і в прикладному вимірах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У

науковій літературі адміністративні послуги трактуються як сукупність взаємопов'язаних організаційних, нормативно-правових, процедурних та інформаційно-технологічних інструментів, що забезпечують практичну реалізацію законних прав і інтересів фізичних та юридичних осіб у процесі взаємодії з органами публічної влади. Питання сутності, структури та функціонування механізмів надання адміністративних послуг отримали відображення у дослідженнях вітчизняних науковців, зокрема у працях А. Карковської [1], О. Скорика [2], Д. Кушніра [3-5], А. Іщенко [6], І. Сурай [7], О. Жук [8], Н. Хлібороб [8] та ін. Однак на сьогоднішній день недостатньо досліджені європейські тренди впровадження цифрових технологій надання публічно-адміністративних послуг.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є узагальнення та науково-аналітичне осмислення ключових європейських трендів впровадження цифрових технологій у сфері надання публічно-адміністративних послуг, а також визначення можливостей і напрямів адаптації цього досвіду в Україні з урахуванням сучасних безпекових, інституційних та євроінтеграційних викликів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Європейська модель цифровізації публічно-адміністративних послуг формується на основі комплексного підходу до цифрового урядування, у межах якого технології розглядаються не як самоціль, а як інструмент трансформації управлінських процесів і підвищення якості публічного сервісу. Характерною ознакою цього підходу є переорієнтація з формального переведення процедур в електронний формат на